

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2605/20-A

Název	Lesní mateřská škola Šárynka, z.ú.
Sídlo	V Podbabě 2602/29b, Dejvice, 160 00 Praha 6
E-mail	lms@ekodomov.cz
IČ	07316364
Identifikátor	691012911
Právní forma	Ústav
Zastupující	Bc. Jana Valentinová
Zřizovatel	Tomáš Hodek
Místo inspekční činnosti	V Podbabě 2602/29b, Dejvice, 160 00 Praha 6
Termín inspekční činnosti	3. 12. 2020 – 4. 12. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 školského zákona.

Charakteristika

Lesní mateřská škola Šárynka, z.ú. (dále „škola“ nebo „MŠ“) vykonává činnost jednotřídní mateřské školy s celodenním provozem od 1. září 2019. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 16 dětí zpravidla ve věku od tří do šesti let, nejvyšší povolený počet

byl zcela využit. Škola je specifická realizací školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP PV“) v přírodním prostředí. Cílem ŠVP PV je všestranně rozvíjet osobnost každého dítěte, jeho vzdělávací potenciál, pěstovat kladný postoj k základním lidským hodnotám a ke světu kolem nás. Prioritou je utváření zdravého osobnostního základu pro život, vedení dětí k samostatnosti včetně komunitní součinnosti s jejich rodinami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) má s řízením MŠ krátkou zkušenost, ale daří se jí podporovat týmovou spolupráci. Postupně vytváří kontrolní a hodnotící mechanismy poskytující přehled o vzdělávacím procesu. Nově vytvořený ŠVP PV odpovídá podmínkám školy, podává jasný a ucelený obraz o způsobu a formách poskytovaného vzdělávání. Některé části vzdělávacího obsahu integrovaných bloků však tvoří soubor izolovaných edukačních aktivit s nízkou provázaností na klíčové kompetence, dílčí cíle a očekávané výstupy. Tento nedostatek se odráží v průběhu vzdělávání, zejména v oblasti diferenciací činností vzhledem k věkovým a individuálním potencialitám dětí.

Způsob řízení školy a pedagogického vedení vychází ze společné filozofie alternativního vzdělávání a z delegování kompetencí na jednotlivé učitelky. Uplatňovaný demokratický přístup ředitelky přispívá k vytváření příznivého pracovního prostředí a k motivaci učitelského sboru. Škola využívá víceetapový evaluační systém zaměřený na získávání aktuálních informací o průběhu a výsledcích vzdělávání. Pedagogická rada projednává organizaci společných aktivit i vzdělávacího procesu. Přestože ředitelka průběžně provádí hospitační činnost, strukturované záznamy se vyznačují spíše formálností. Chybí objektivní pedagogické závěry vycházející z hodnocení kvality sledovaného vzdělávání, erudovaná doporučení a konkrétní metodická podpora učitelkám. Naopak efektivním evaluačním nástrojem jsou *sebehodnotící zprávy pedagoga*, které nabízí objektivní sebereflexi pracovníků.

Vzdělávací proces zajišťují 3 pedagogické pracovnice včetně ředitelky a dvojjazyčné asistentky pedagoga. Kromě jedné nekvalifikované učitelky, která je zaměstnána na dobu nezbytně nutnou, splňují všechny předpoklad odborné kvalifikace. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které v souladu s koncepcí školy probíhá především prostřednictvím Asociace lesních škol. Tematicky se dále zaměřuje například na jazykovou podporu dětí s odlišným mateřským jazykem a na začleňování hyperaktivních dětí s poruchou pozornosti. V návaznosti na průběh vzdělávání je žádoucí prohlubovat odborné znalosti a profesní kompetence učitelek zejména v oblasti skupinové práce s dětmi, kooperativního učení, diferenciací edukačních aktivit a formativního hodnocení.

Prostředí lesní MŠ odpovídá jejímu zaměření a umožňuje naplňovat potřeby dětí. Rozlehlá zahrada poskytuje dostatečný prostor pro různé aktivity. Přírodní lokalita, kde se škola nachází, nabízí pestré možnosti vycházek s dětmi a vhodně podporuje environmentální vzdělávání. Zázemí školy tvoří zateplená jurta, venkovní altán a maringotka pro odpočinek dětí. Didaktické pomůcky a přírodní materiály pro výtvarné i pracovní činnosti jsou k dispozici v dostatečném množství. Přestože jsou děti převážně venku, jednotná velikost dětských stolů a židlí v jurtě nezohledňuje ergonomické požadavky některých jednotlivců pro jejich stabilní sezení a vytváření správných návyků grafomotorických dovedností.

Stravování dětí je smluvně zajištěno dodavatelem stravy, což je vzhledem k charakteru školy a jejím podmínkám nejvhodnější způsob. Podávaná jídla vedou strávníky ke zdravému životnímu stylu. Finanční a materiální podmínky umožňují naplňování ŠVP PV.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání dokládá efektivní naplňování principů lesní a waldorfské pedagogiky. Vzdělávání probíhá v pozitivní atmosféře vytvořené empatickým a přívětivým přístupem učitelek a asistentky pedagoga. Komunitní prostředí, vzájemná tolerance a porozumění druhým vychází z filozofie školy podporující sociální učení. Vstřícný pedagogický styl napomáhá rozvíjet pozitivní prosociální vztahy, sebejistotu a sebedůvěru dětí. Při činnostech byly děti aktivní, zaujaté a projevily osvojené pracovní i hygienické návyky včetně širokého spektra pohybových dovedností.

Řízené pohybové aktivity na zahradě byly efektivně přizpůsobeny povětrnostním podmínkám i mimořádným opatřením souvisejícím s výskytem covid-19 a poskytovaly přiměřené fyzické zatížení organismu dětí. Přínosem byly dobře zvolené pohybové hry.

Využívání rituálů podněcovalo děti k dodržování stanovených pravidel v kolektivu a přirozeným způsobem je vedlo k zahájení nebo dokončení aktivit. Významné místo zaujímaly smyslové hry či napodobování pohybů v doprovodu říkadel a zpěvu. Interakce a komunikace byla založena především na vzájemném naslouchání, například při vyprávění nebo předčítání z knih. Úroveň řízených činností byla ve většině případů kvalitní hlavně po stránce střídání statických a dynamických činností a přechody mezi jednotlivými úseky působily přirozeně. Environmentální vzdělávání optimálně zahrnovalo podněty pro rozvoj představivosti dětí, jemné i hrubé motoriky a zručnosti zejména při práci s přírodními materiály. Na příležitosti k rozvoji sebeobsluhy dětí je kladen velký důraz. Uplatňování těchto dovedností a návyků prolíná celým dnem zejména při oblékání, úklidu společných prostor, částečně při stravování a hygieně. Při stolování měly děti z důvodu protiepidemických opatření jen omezenou možnost sebeobsluhy, jídlo jim bylo ve většině případů servírováno. Přínosné bylo, že si děti použité nádobí samy uklízely a měly dostatečnou možnost přídavků. Pitný režim je zaveden a v průběhu dne dětmi využíván.

V části vzdělávání se však vyskytly didaktické nedostatky, které snižovaly jeho efektivitu. Jednotná zadání úkolů nezajistila ve věkově smíšené třídě diferenciaci činností podle rozvojových možností a vzdělávacích potřeb jednotlivců. Také absence skupinové práce s víceúrovňovým zadáním úkolů dostatečně neumožňovala starším dětem společná hledání řešení a vzájemnou kooperaci. Postupy některých učitelek při vytváření žádoucích grafomotorických dovedností nebyly dostatečně systematické a snižovaly účinnost prevence před vytvářením nesprávných návyků. Během volného kreslení měly některé děti k dispozici nevhodné pastely. Vzhledem k rozdílné výšce jednotlivců byly při činnostech v jurtě využívány méně vhodné stoly a židle jednotné velikosti. Hodnocení dětí probíhalo převážně individuální pochvalou. V nízké míře však bylo využito formativní hodnocení podporující sebehodnocení či vzájemné hodnocení, zejména u starších dětí, které by směřovalo k uvědomění si vlastních úspěchů či neúspěchů. Při odpoledním odpočinku byly respektovány individuální potřeby jednotlivců. Méně efektivní však byla organizace vhodného programu v klidovém režimu i pro mladší děti s nižší potřebou spánku. V odpoledních hodinách s nejstaršími probíhala kvalitní pedagogická intervence s využitím různého didaktického materiálu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Prostřednictvím uplatňování principů alternativních pedagogických směrů jsou děti cíleně vedeny k pochopení přírodních zákonitostí a upevňování pracovních návyků. Pedagogické strategie efektivně posilují oblast prosociálních vztahů a sociálních dovedností dětí. Věkově smíšená třída nabízí prostor pro vzájemné učení a přirozenou aktivizaci jednotlivců.

Zařazování rituálů vytváří dětem pocit jistoty, bezpečí a přirozeného respektování společně vytvořených pravidel soužití. Pedagogové jsou průvodci, kteří vytvářejí motivační prostředí a vedou děti k samostatnosti. Zdoláváním přírodních překážek při různých aktivitách venku téměř za každého počasí dochází k otužování organismu dětí a zvyšování jejich fyzické kondice. V případě, kde byly zjištěny nedostatky v poskytované kvalitě vzdělávání, jsou patrné slabší vzdělávací výsledky, které se projevují u některých dětí v nižší úrovni hledání vlastních postupů a vyhodnocování svých činností. Pozitivním prvkem je komunikačně bohaté prostředí, které dodává potřebnou verbální podporou i vhodný imitační vzor. Příkladná je kooperace učitelek i asistentky pedagoga při vytváření pozitivní atmosféry.

Pedagogická diagnostika je založena na pozorování dětí a vede učitelky k účelnému vyhodnocování pokroků dětí a vytyčování dalších vzdělávacích záměrů. Dětem s potřebou podpůrných opatření prvního stupně škola zpracovává plány pedagogické podpory. Systematické pedagogické intervenci napomáhá *plán předškolní přípravy* pro děti v povinném předškolním vzdělávání. V případě potřeby má škola zajištěnou spolupráci s poradenským zařízením v regionu.

Plnění koncepčních záměrů školy vhodně podporují rozvíjené partnerské vztahy zejména se zákonnými zástupci dětí. Kooperace školy a rodiny se odráží v řadě tradičních společných akcí. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou rodiče informováni různými způsoby, například při osobním každodenním kontaktu, v případě potřeby mají možnost konzultací s učitelkami. K předávání informací dochází prostřednictvím informačních panelů umístěných na zahradě, webových stránek školy, e-mailové komunikace nebo chatovací aplikace.

Závěry

Silné stránky

- vstřícný, podporující a respektující přístup pedagogických pracovníků k dětem,
- vhodné uplatňování principů lesní mateřské školy s prvky waldorfské pedagogiky,
- efektivní podpora sociálního učení a posilování sebedůvěry dětí,
- optimální rozvoj samostatnosti a sebeobsluhy dětí,
- partnerská spolupráce se zákonnými zástupci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- schází dostatečné metodické vedení učitelek vycházející ze závěrů hospitační činnosti,
- méně efektivní organizační formy v části vzdělávání nezajišťují účelnou diferenciaci vzdělávání,
- nedůslednost při zajištění komplexní grafomotorické prevence,
- nízká míra využívání průběžného formativního hodnocení dětí,
- ŠVP PV chybí systematické provázání obsahu vzdělávání s klíčovými kompetencemi, dílčími cíli a očekávanými výstupy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zefektivnit hospitační činnost, vyvozovat konkrétní pedagogická doporučení a průběžně vyhodnocovat účinnost navržených opatření vedoucí ke zkvalitňování vzdělávání,
- nastavit účelnou organizaci činností tak, aby zajistila diferenciaci vzdělávání vzhledem k vývojovým předpokladům dětí a jejich vzdělávacím potřebám,
- realizovat postupy grafomotorické prevence účelně a komplexně,
- zařazovat průběžné formativní hodnocení, poskytovat dětem účelnou zpětnou vazbu, rozvíjet jejich potenciál, vést je k sebehodnocení, u starších dětí k vzájemnému hodnocení,
- systematicky provázat ve vzdělávacím obsahu integrovaných bloků ŠVP VP klíčové kompetence, dílčí cíle a očekávané výstupy,
- více prohlubovat odborné znalosti a rozvíjet profesní kompetence učitelek v oblasti využívání širokého spektra vzdělávacích strategií.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy **dosahuje** výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina č. j. NZ 184/2018, N 150/2018 ze dne 17. 5. 2018
2. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ve věci zápisu do školského rejstříku č. j. MHMP 1848535/2019 ze dne 9. 9. 2019
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, datum výpisu 26. 11. 2020
4. Protokol o kontrole Hygienické stanice hl. m. Prahy č. j. HSHMP 02756/2020 ze dne 14. 1. 2020
5. Jmenování ředitelky s účinností od 1. 7. 2019
6. Školní matrika vedená ve školním roce 2019/2020 k termínu inspekční činnosti – namátkově vybraná dokumentace
7. Třídní knihy vedené ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 k termínu inspekční činnosti
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Zahrada Života* ze dne 1. 9. 2020 č. j. 3/LMSD/2020-2

9. Školní řád mateřské školy, účinný od 1. 9. 2019
10. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
11. Hospitační záznamy ředitelky školy ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
12. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená ve školním roce 2019/2020 k termínu inspekční činnosti (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogů)
14. Záznamy pedagogické diagnostiky vedené ve školním roce 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
15. Výroční zpráva LMS za školní rok 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavlína Matoušková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavlína Matoušková v. r.

Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor

Mgr. Jiří Mikoláš v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. Šárka Snížková v. r.

V Praze dne 21. 12. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Jana Valentinová, ředitelka školy

Bc. Jana Valentinová v. r.

V Praze dne 21. 12. 2020